

Jinsi ya kutambua dini sahihi?

Inawezekana kutambua dini sahihi kutokana na pointi tatu kuu: Imenukuliwa kutoka kitabu "Hadithi ya Ukanaji Mungu". Dr. Amro Sherif. Toleo la 2014.

1. Sifa za Muumba au Mungu katika dini hii.
2. Sifa za Mtume au Nabii.
3. Yaliyomo kwenye ujumbe.

Ujumbe wa kimbinguni au dini, lazima uwe na maelezo na ufafanuzi wa sifa za uzuri na uadhama wa Muumba, na kutambulisha nafsi yake na ushahidi wa uwepo wake.

"Semeni: Yeye ni Mungu mmoja (1) Mungu wa kudumu (2) Hakuzaa wala hakuzaliwa (3) Wala hana mfano wowote (4)" (Al-Ikhlās 1-4).

"Yeye ndiye Mungu ambaye hakuna mungu ila Yeye. Mjuzi wa yaliyofichika na yanayoonekana; Yeye ni Mwingi wa Rehema, Mwenye Kurehemu (22) Yeye ndiye Mungu ambaye hakuna mungu ila Yeye; Mfalme, Mtakatifu, Salama, Mtoaji wa Amani, Mwenye Kulinda, Mwenye Nguvu, Mwenye Kutawala, Mwenye Kujitukuza. Ametakasika Mungu na hayo wanayomshirikisha nayo (23) Yeye ndiye Muumba, Mbunifu, Mwenye kuumba kila kitu kwa sura; Ana majina mazuri kabisa. Kila kilicho mbinguni na ardhini kinamsabihi. Na Yeye ni Mwenye Nguvu, Mwenye Hekima" (Al-Hashr 22-24).

Na kuhusu dhana ya mtume na sifa zake, dini au ujumbe wa kimbinguni:

- 1- Inaelezea jinsi Muumba anavyowasiliana na mtume.

"Na Mimi nimekuchagua, basi sikiliza yatakayofunuliwa" (Taha:13).

- 2- Inaonyesha kwamba manabii na mitume wamekabidhiwa jukumu la kuhubiri kwa niaba ya Mungu.

"Ewe Mtume! Hubiri yale yaliyoteremshwa kwako kutoka kwa Mola wako..." (Al-Ma'ida:67).

- 3- Inaonyesha kwamba mitume hawakuja kuwaita watu wawaabudu, bali kumwabudu Mungu pekee.

"Haiwezekani kwa binadamu yeyote ambaye Mungu amempa Kitabu, hukumu, na unabii kisha awaambie watu: 'Kuweni watumishi wangu badala ya Mungu'; lakini (waambie): 'Kuweni wana wa Rabbani kwa sababu mnafundisha Kitabu na kwa sababu mnasoma (na kufundisha)'. (Al-Imran:79).

4- Inathibitisha kwamba manabii na mitume ni kilele cha ukamilifu wa binadamu ulio na kikomo.

"Na hakika wewe una tabia kuu" (Al-Qalam:4).

5- Inathibitisha kwamba mitume ni mifano bora kwa wanadamu.

"Hakika mna mfano bora kwa Mtume wa Mungu kwa yeyote anayetumaini Mungu na Siku ya Mwisho na akamkumbuka Mungu sana" (Al-Ahzab:21).

Haiwezekani, kukubali dini ambayo maandiko yake yanadai kuwa manabii wake walikuwa wazinzi, wauaji, wahalifu, na wasaliti na hakuna dini inayojaa usaliti katika maana mbaya zaidi.

Kuhusu yaliyomo kwenye ujumbe, yanapaswa kujulikana kwa yafuatayo:

1- Kutambulisha Mungu Muumba.

Dini sahihi haielezei Mungu kwa sifa ambazo hazifai uadhama wake au kupunguza heshima yake, kama kuja katika sura ya jiwe au mnyama, au kuzaliwa au kuzalisha, au kuwa na mfano wa kiumbe chochote.

"Hakuna kitu kama Yeye, naye ni Mwenye kusikia, Mwenye kuona" (Ash-Shura: 11).

"Mungu, hakuna mungu ila Yeye, Mwenye Uhai, Msimamizi wa yote; hachukui usingizi wala usingizi; ni Vyake vyote vilivyoko mbinguni na ardhini. Nani huyu anayeweza kumwombea kwa idhini Yake? Anajua yaliyoko mbele yao na yaliyo nyuma yao, na hawawezi kufikia kitu chochote cha elimu Yake isipokuwa kwa matakwa Yake. Kiti Chake kinachukua mbingu na ardhi, wala Hamlazimu kuvilinda; na Yeye ni Mkuu, Mtukufu" (Al-Baqarah:255).

2- Kueleza lengo na madhumuni ya uwepo.

"Sikuwaumba majini na wanadamu isipokuwa waniabudu" (Adh-Dhariyat:56).

"Sema: Mimi ni binadamu kama nyinyi. Inafunuliwa kwangu kwamba Mungu

wenu ni Mungu mmoja. Kwa hivyo yeyote anayetumaini kukutana na Mola wake, afanye matendo mema na asimshirikishe yeyote katika ibada ya Mola wake" (Al-Kahf: 110).

3- Dhana za kidini ziwe ndani ya uwezo wa binadamu.

"Allah anataka kukurahisishieni, na hataki kukuleteeni ugumu..." (Al-Baqarah: 185).

"Allah haikalifishi nafsi yoyote ila kwa kadiri ya uwezo wake; inapata kile ilichokipata, na inabeba kile ilichokipata..." (Al-Baqarah: 286).

"Allah anataka kukurahisishieni; na mwanadamu ameumbwa dhaifu" (An-Nisaa: 28).

4- Kutoa ushahidi wa kimantiki kuhusu uhalali wa dhana na misingi inayotolewa.

Ujumbe unapaswa kutupa ushahidi wa kimantiki ulio wazi na wa kutosha kuhukumu uhalali wa yale yaliyoletwa.

Qurani Tukufu haikutosheka tu kutoa ushahidi na hoja za kimantiki, bali iliwachallenge washirikina na makafiri kutoa ushahidi juu ya uhalali wa wanachosema.

"Walisema: 'Hakuna atakayeingia Peponi isipokuwa Wayahudi au Wakristo.' Hizi ni tamaa zao. Sema: 'Leteni ushahidi wenu ikiwa mnasema kweli'" (Al-Baqarah: 111).

"Na yeyote anayemwita mungu mwingine pamoja na Mungu bila ushahidi, hesabu yake iko kwa Mola wake; hakika hawafaulu makafiri" (Al-Mu'minun: 117).

"Sema: 'Tazameni kuna nini mbinguni na ardhini.' Lakini ishara na maonyo hayafai chochote kwa watu wasioamini" (Yunus: 101).

5- Kutokwepo mizozo kati ya maudhui ya kidini yanayotolewa na ujumbe.

"Je, hawafikirii kuhusu Qur'an? Lau ingekuwa kutoka kwa mwingine asiye Mungu, wangekuta ndani yake tofauti nyingi" (An-Nisa': 82).

"Yeye ndiye aliyekuteremshia Kitabu; ndani yake kuna aya zilizo wazi - hizi ni msingi wa Kitabu - na nyinginezo ni za mfano. Wale ambao mioyo yao imepotoshwa hufuata zile zinazofanana kutafuta fitina na kutafuta tafsiri yake;

na hakuna ajuaye tafsiri yake isipokuwa Mungu. Na wale walio imara katika elimu husema: 'Tunaamini; vyote vinatoka kwa Mola wetu'; na hakuna anayekumbuka isipokuwa wenye akili" (Al-Imran: 7).

6- Maandiko ya kidini hayapingani na sheria ya kimaadili ya asili ya binadamu.

"Weka uso wako kwenye dini kwa usafi; fitra ya Mungu ambayo amewaumba watu juu yake. Hakuna mabadiliko kwa viumbe vya Mungu; hiyo ndiyo dini thabiti, lakini watu wengi hawajui" (Ar-Rum: 30).

"Allah anataka kukufunulia na kuwaongoza kwenye mienendo ya wale waliokuwa kabla yenu, na kurejea kwenu. Na Mungu ni Mjuzi, Mwenye hekima (26) Na Mungu anataka kurejea kwenu, lakini wale wanaofuata tamaa wanataka mtelekee upotovu mkubwa" (An-Nisaa: 26-27).

7- Dhana za kidini hazipingani na dhana za sayansi ya kimwili.

"Je, wale waliokufuru hawajaona kwamba mbingu na ardhi zilikuwa zimefungwa pamoja kisha Tukazifungua? Na Tumefanya kila kitu hai kutoka majini. Je, hawaamini?" (Al-Anbiya': 30).

8- Haipaswi kuwa imejitenga na uhalisia wa maisha ya binadamu, na inapaswa kuendana na maendeleo ya kiraia.

"Sema: Nani aliyeharamisha pambo la Mungu ambalo Amewatolea waja Wake na vitu vizuri vya riziki? Sema: Hivi ni kwa ajili ya wale wanaoamini katika maisha ya dunia pekee, siku ya Qiyaama vitakuwa vyao pekee. Hivyo ndivyo Tunavyofafanua aya kwa watu wanaojua" (Al-A'raf: 32).

9- Inafaa kwa kila wakati na mahali.

"...Leo Nimewakamilishieni dini yenu na Nimetimiza neema Yangu kwenu na Nimeridhia Uislamu kuwa dini yenu..." (Al-Ma'ida:3).

10- Ulimwenguni kote wa ujumbe.

"Sema: 'Enyi watu! Hakika mimi ni Mtume wa Mungu kwenu nyote ambaye anamiliki mbingu na ardhi. Hakuna mungu ila Yeye; Huuza na kufufua. Basi muaminini Mungu na Mtume Wake, Nabii asiyejua kusoma na kuandika, anayeaminika na Mungu na maneno Yake, na mfuate ili mpate kuongozwa'" (Al-

A'raf: 158).

سؤال وجواب حول الإسلام

Reference: <https://womentreatment.com/qa/sw/show/20/>

Arabic Reference: <https://womentreatment.com/qa/ar/show/20/>

Wednesday 5th of August 2026 05:04:50 PM